

Simona Antofi

Literatura limitelor și limitele literaturii : cazul Mihail Sebastian

Toată literatura lui Mihail Sebastian, dar în special **Jurnalul** său, reprezintă o confesiune – directă sau indirectă – și istoria unui spirit situat între *limitele literaturii și literatura limitelor*. Angoasele bărbatului nefericit, nestatornicia femeii, pierderea prietenilor, criza intelectualului fin, ale cărui valori se prăbușesc odată cu războiul, statutul de evreu, toate acestea se regăsesc, literaturizate, drept limite ale unei condiții umane particulare. Imaginea singurătății, persistentă în literatura lui Sebastian, precum și formele fictive de libertate – atribuite unor personaje – se raportează permanent la eul auctorial – o altă *limită a literaturii*, regășibilă între interstițiile scriiturii. Pe de altă parte, **Jurnalul** lui Sebastian, modern și complex, prea puțin literar, *mărginește* teritoriul literaturii propriu-zise înregistrând o cronică a atelierului de creație – *limitele literaturii* provin, la Sebastian, din gestația grea și din sentimentul constant al eșecului. Același **Jurnal**, însă, *limitează* literatura deja acceptată ca atare printr-o forță literară și printr-o vitalitate net superioare.